

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

O'zbekiston Ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetası

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

www.uzbovozi.uz

info@uzbovozi.uz

№32

2024-yil

14-avust, chorshanba

1918-yil

21-iyundan chiqsa boshlagan

ЯНГИ ТАРИХ ЯРАТИЛДИ

Парижда бўлиб ўтган ёзги Олимпия ўйинлари Ўзбекистон учун мамлакат мустақил тараққиёти тарихидаги энг муваффақиятиси бўлди. Бу галги олимпиадада Ўзбекистондан жами 90 нафар спортчи иштирок этди. Мусобақа якуннада 13 та медаль жамгарилди. Шулардан 8 таси олтин, 2 таси кумуш ва 3 таси бронза медаллари бўлди. Юртимиз медаллар хисобида 206 давлат орасида 13-урин, Марказий Осиё, МДХ, Ислом бирдамлиги ва Туркӣ давлатлар ташкилотига аъзо давлатлар орасида 1-урин, Осиё бўйича эса 4-уринни (Хитой, Япония ва Жанубий Кореядан кейин) эгаллади.

ИМЗО – ИШОНЧ ДЕМАК

– 73 кун – бу юртимиз ҳаётидаги яна бир мұхим сиёсий жараён сифатида тарихга мұхрланадиган санагача қолган муддат. Яъни, Қонунчиллик палатаси ва маҳаллий кенгашлар депутатлар сайлови бўлиб ўтадиган кун. Мазкур санаға тайёгарлик бошлаб юборилгани ва Марказий сайлов комиссияси сайлов кампаниясининг бошланганини эълон қилганига ҳам 20 кунга яқин вақт ўтди. Бу пайт давомида Ўзбекистон Халқ демократик партияси турли тадбирларни ўшқоқлик ва фаоллик билан амалга оширимокда. Ана шулардан биримиз тўплаш жараёнидир.

Мазкур жараён партияning 10 мингдан ортиқ бошлангич ташкилотларида, фуқароларнинг иш, хизмат, ўқиш, яшаш жойида, ташвиқот юритиш ва имзо тўплаш қонун билан тақиқланмаган бошқа жойларда ўшқоқлик билан ташкил этиляти.

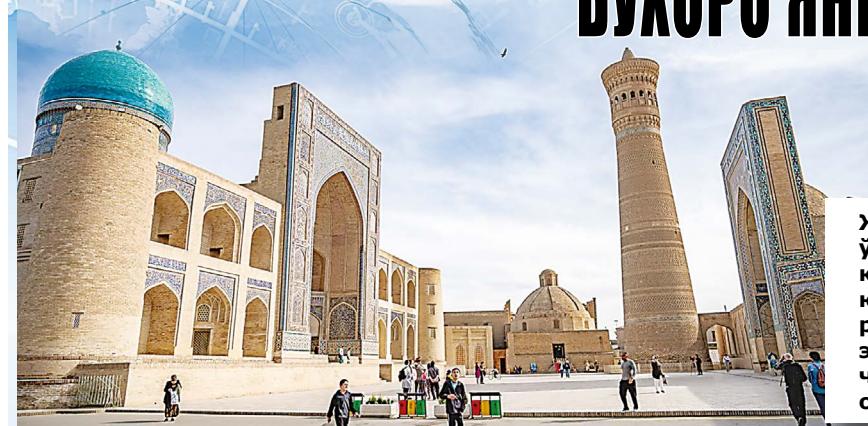
7 САҲИФАДА

БУХОРО ЯНГИ ЛОЙИХА ВА ТАШАББУСЛАР МАЙДОНИ БЎЛАДИ

Жамиятимиз ҳаётининг барча жабҳасида сезиларли ўзгаришлар кузатилмоқда, шунга яраша шаҳар ва қишлоқларнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёти ҳам юксалиб борилти. Ўзи шундай бўлиши ҳам керак-да! Ҳаёт бер экан, янгиланишга, ривожланишга эҳтиёж сезилаверади. Фақат бу натижалар билан чегараланиб қолмасдан, доимий ўсиш, юқорига одимлаш талаб этилади.

2

✓ Сиёсий пуль: муносабат

ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР ВА НАФАҚАЛАР МИҚДОРИ ОШАДИ

Ўзбекистонда 1 сентябрдан бошлаб пенсиялар ва нафақалар 15 фоизга оширилади. 1 октябрдан эса бюджет ташкилотлари ходимларининг маоши 10 фоизга, ўқитувчилар ва тиббиёт ходимларининг маоши эса 15 фоизга кўтарилади.

2024 йил 12 август куни Ўзбекистон Республикаси Президенти «Иш ҳақи, пенсиялар ва нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ғи фармонни имзолади.

Мазкур ҳужжат аҳоли турмуш даражасини оширишга қартилган чора-тадбирлар кўлманин кенгайтириш, фуқароларнинг даромадларини изчил ошириб бориши сиёсатини давом этириш хамда уларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, шунингдек, педагог ва тиббиёт ходимлари меҳнатини қўшимча рабатблантиришга қартилган.

Фармон билан 2024 йил 1 сентябрдан бошлаб,

- пенсияни ҳисоблашнинг базавий миқдори – ойига 428 000 сўм;
- ёшга доир энг кам пенсия миқдори – ойига 834 000 сўм;
- ногиронлик пенсияларининг энг кам миқдори – ойига 920 000 сўм этиб;
- фуқароларга тўланадиган бошқа пенсиялар ва нафақалар миқдорлари иловага мувофиқ белгиланаиди.

2024 йил 1 октябрдан эса,

- бюджет ташкилотлари ишловчи тиббиёт ходимлари, шунингдек, мактабгача, умумтаълим, ўрта маҳсус, профессионал ва мактабдан ташқари таълим муассасалари ва ташкилотлари, «Мурӯвват» интернат уйлари, болалар ва мөхрибонлик уйлари, болалар санаторияларида ишловчи педагог ходимларининг иш ҳақи миқдори – 15 фоизга оширилади;
- бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи миқдори – 10 фоизга оширилади, мазкур банднинг иккинчи хатобасида назарда тутилган ходимлар бундан мустасно;
- меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори – ойига 1 155 000 сўм;
- базавий ҳисоблаш миқдори – 375 000 сўм этиб белгиланади.

Бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақлари, пенсиялар ва нафақалар миқдори оширилиши билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Давлат бюджети ҳамда Иктисадиёт ва молия вазирлиги хузуридаги Бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси маблағлари хисобидан копланади.

ПЕНСИЯ ҲАМ ҲУҚУҚ, ҲАМ ИНСОНИЙЛИКДИР

Дунёда ўртача умр кўриш ёши 73-шага етди. Ўзбекистонда 2023 йилда бу кўрсаткич 74,4 ёшни ташкил этган.

Глобал миқёсда узоқ умр кўриш кўрсаткичларининг ошиб бориши тенденцияси инсон фаровонлиги йўлида

Барқарор ривожланиш мақсадларининг амалий ижросидан далолат берса, бошқа томондан йил сайин сафи кенгайиб бораётган кекса авлод ва килларини ижтимоий қўллаб-кувватлаш учун давлат ресурсларига эҳтиёжни кучайтирумокда.

Ҳар бир давлат ижтимоий-иқтисодий ислохотларни амалга оширишда, аввало, пенсия таъминоти тизимини такомиллаштириши, пухта, ҳалқчил стратегик дастурларни ишлаб чиқиши айни заруратга айланяпти.

5 САҲИФАДА

БУХОРО ЯНГИ ЛОЙИХА ВА ТАШАББУСЛАР МАЙДОНИ БЎЛАДИ

Жамиятимиз ҳаётининг барча жабҳасида сезиларли ўзгаришлар кузатилмоқда, шунга яраша шаҳар ва қишлоқларнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёти ҳам юксалиб боряпти. Ўзи шундай бўлиши ҳам керак-да! Ҳаёт бор экан, янгиланишга, ривожланишга эҳтиёж сезила-веради. Фақат бу натижалар билан чегараланиб қолмасдан, доимий ўсиш, юқорига одимлаш талаб этилади.

Шу ҳафта бошида Президент раислигида ўтказилган видеоселектор йигилиши ҳам ҳудудларимизнинг иқтисодий ривожи йўлида янги ислоҳотлар рўёбга чиқарилишига аниқ ишора берди, десак муболага бўлмайди.

26 ТА ТУМАНДА ИШЛАР СУСТ КЕТМОҚДА

12 август куни ўтказилган навбатдаги видеоселектор йигилишида туманларни иқтисодий ривожлантириши, муқобил энергия манбаларини жорий этиш ҳамда саноат корхоналари учун жозибадор шароитлар яратиш чора-тадбирлари кўйилди.

Юртимизда аҳоли бандлигини таъминлаш ва тадбиркорлики ривожлантириш бўйича Сайхунобод, Уччи, Зарбдор ва Fizjordovon тажрибалари йўлга кўйилган. Йигилиш аввалида шу борадаги ишларнинг натижадорлигига ётибор қаратиди.

Масалан, Сайхунобод тажрибаси бўйича ҳар бир маҳаллада 10 тадан микролойханиҳам амалга ошириш вазифаси кўйилган. Бу орқали республикада жами 132 мингта микролойхана ишга туширилиб, 242 минг киши бандлиги таъминланган. Лекин 26 та тумандаги 46 та маҳаллада бу ишлар суст кетмоқда.

Уччи тажрибаси асосида банклар мижозлари билан ишлаб, республика бўйича 500 мингта янги иш жойи очилган. Аммо 15 та

туман ва шаҳарда қўлга кирилган натижада етарили даражада эмас.

Физжордовон тажрибаси мингта маҳаллада кўп қаватли саноат бинолари ташкил этиш, Зарбдор тажрибаси жойларда драйвер лойиҳалар қилишга қаратилган.

Ушбу 4 та туман тажрибаси давлат сиёсати экани таъкидланди, уларни бажарышда сусткашликка йўл кўйган раҳбарларга қаттик чора қўрилиши айтиб ўтиди. Умуман, тажрибаларнинг ҳар бир бўйича масъулларга аниқ "KPI" белгиланиб, ижроси устидан қаттий сўрб бўлиши ҳакида огоҳлантирилди.

ЁТИБОР МАРКАЗИДА БУХОРО ВИЛОЯТИ

Йигилиш кун тартиbidаги асосий мавзу Бухоро вилояти мисолида тадбиркорларга кўпроқ шароит яратиш, ҳар бир туманини ихтисослаштириш, энергиядан оқилона фойдаланиш хусусида бўлди. Унда Бухородаги имкониятлар бешта йўналишга бўлиб таҳлил

килинди ҳамда долзарб вазифалар белгиланни. Шулардан биринчиси – бу хизматларни ривожлантириш.

Қайд этилдики, вилоятда 584 та меҳмон уйлари, 122 та умумий овқатланиш, 18,5 мингта савдо, 30 та саломатлик ва фитнес марказлари бор. Бuxоронинг таомлари машҳур, лекин ҳар минг кишига тўғри келадиган ошхона ва ресторонлар сони Самарқандагидан 10 карра кам. 103 та лойиҳа ташкилоти, 2 минг 372 та курилиш ташкилоти ҳам тўлин ишга солинмаяпти. Ҳудудларнинг мастер режасини ишлаб чиқиб, савдо ва сервис шоҳобчаларни жойлаштириш мумкин.

Шу боис Бuxородаги 62 та масив ва 54 та кўчада хизматларни ривожлантириш бўйича қарор қабул қилинди. Уларнинг бори овқатланиш, иккинчиси саломатлик, бошқалари меҳмонхона, ҳунармандчилик, савдо ва хизматларга ихтисослаштирилди. Жами 4 мингта тадбиркорлик ташкил қилиниб, 6 минг ахолининг бандлиги таъминланади.

Давлатимиз раҳбари саноат зоналарida ер ажратиши енгиллаштириш, бунга хизмат кўрсатишни ҳам қўшиш тақлифини кўллаб-куваттаги. Бундан бўён сервис жойларини сотиб олиш учун алоҳидаги кредит турни – "хизмат ипотекаси" йўлга кўйилиши маълум қилинди.

ЭНЕРГИЯДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНИШ МУҲИМ

Йигилишда энергиядан оқилона фойдаланиш масаласига алоҳида ёътибор қаратилди. Бuxорода 900 миллион киловатт электр ва 400 миллион куб метр газни иқтисод килиш имкони борлиги қайд этилди. Бу умумий истемолнинг 20 фоизига тенг. Жумладан, 42 та йирик корхонада ускуналарни янгилаш, 25 фоизгача электр ва газни иқтисод килиш мумкин.

Насос стансиялари худудида 100 мегаваттли кўчестарни саноатни 100 мегаваттли сақлаштизими ўрнатилса, умумий тармокдан олинидаги электри 25 фоиз камайтириш, кунилк ўртача тарифни 12,5 фоизга пасайтириш мумкинлиги кўрсатиб ўтиди.

Шунингдек, 200 мингта кўчмас мулк биносида камидан 3 киловаттли кўчестарни ўрнатиб, 600 мегаватт кувват яратиш имкони бор. Бу билан вилоятни кириллаштириш мумкинлиги кўйилди.

Энергетика вазирлиги, вилоятни тадбиркорларни ҳамда 100 мегаваттли сақлаштизими ўрнатиб, умумий тармокдан олинидаги электри 25 фоиз камайтириш, кунилк ўртача тарифни 12,5 фоизга пасайтириш мумкинлиги кўрсатиб ўтиди.

Шунингдек, 200 мингта кўчмас мулк биносида камидан 3 киловаттли кўчестарни ўрнатиб, 600 мегаватт кувват яратиш имкони бор. Бу билан вилоятни кириллаштириш мумкинлиги кўйилди.

Бу билан вилоятни кириллаштириш мумкинлиги кўйилди.

Интилоҳи кўнглини кўйилди.

ДУНЁДА ЎРТАЧА УМР КЎРИШ ЁШИ 73,3 ЁШГА ЕТДИ. ЎЗБЕКИСТОНДА 2023 ЙИЛДА БУ КЎРСАТКИЧ 74,4 ЁШНИ ТАШКИЛ ЭТГАН.

ГЛОБАЛ МИҚЁСДА УЗОҚ УМР КЎРИШ КЎРСАТКИЧЛАРИНИНГ ОШИБ БОРИШ ТЕНДЕНЦИЯСИ ИНСОН ФАРОВОЛЛИГИ ЙЎЛИДА БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДЛАРИНИНГ АМАЛИЙ ИЖРОСИДАН ДАЛОЛАТ БЕРСА, БОШҚА ТОМОНДАН ЙИЛ САЙИН САФИ КЕНГАЙИБ БОРАЁТГАН КЕКСА АВЛОД ВАКИЛЛАРИНИ ИЖТИМОЙ КЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ УЧУН ДАВЛАТ РЕСУРСЛАРИГА ЭҲТИЁЖНИ КУЧАЙТИРМОҚДА.

ХАР БИР ДАВЛАТ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДА, АВВАЛО, ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШИ, ПУХТА, ҲАЛҚЧИЛ СТРАТЕГИК ДАСТУРЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚИШИ АЙНИ ЗАРУРАТГА АЙЛАНЯПТИ.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҲАМ ПЕНСИЯ ТИЗИМИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШ, ЖУМЛАДАН, ПЕНСИЯ ТАЙИНЛАШ ШАРТЛАРИНИ ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИШ, ТИЗИМИНИНГ МОЛИЯВИЙ БАРҚАРОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА АҲОЛИ ҶАМРОВИНИ ОШИРИШ МАСАЛАЛАРИ АНЧАЙИН ДОЛЗАРБЛАШМОҚДА.

➤ **Муҳими, ҳозирда амалда бўлган пенсия ёшини ўзгартирмасдан сақлаб қолиш, шунга қараб янгиликлар йўлидан бориш, бизнингча, ҳар тарафлама мақбул ечимдир.**

ПЕНСИЯ ҲАМ ХУКУК, ҲАМ ИНСОНИЙЛИКДИР

ҲАР БИР ФУҚАРОНИНГ КОНСТИТУЦИОН ҲУКУКИ

Ўтган йили янги таҳрирда қабул қилинган Конституциямизнинг 46-моддасида ҳар ким кариганда, меҳнат қобилиятини йўқотганда, ишсилидка, шунингдек, бокуввисини йўқотганда ва конунда назарда тутилган бошқа ҳолларда ижтимоий таъминоти ҳуқуқига эга экани қатъий белгилаб қўйилди.

Ўтган йиллarda эркин бозор иқтисодиёти шароитида кучли ижтимоий сиёсатга устувор этибдан қартилиши жамиятдаги барқарорликнинг муҳим омили бўлиб келмоқда. Буни пенсия ва нафақа олувчиликнинг ижтимоий таъминоти мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Мавзумот учун. Мамлакатимизда шу йилнинг 1 июн ҳолатига Пенсия жамғармасидан нафақа олувчилар сони 4 миллион 8 минг 597 нафарга етган. Жумладан, январ-май ойларида янги нафақа тайинланган фуқаролар 124 минг 184 нафарни ташкил этди. Уларнинг 102 минг 610 нафари ёшга доир, 14 минг 388 нафари ногиронлик ва 7 минг 186 оила бокуввисини йўқотганлик нафақасини олувчилар ҳисобланади.

ПЕНСИЯ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ КЕРАК

Жамиятда ижтимоий адолат ва тенглик тарафдори бўлган ўзбекистон Ҳалқ демократик партиясига кўра, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти барқарор тараққиёт ва ҳалқ фаровонлигининг асосидир. Партияниң дастурий мақсад ва вазифалари негизида айнан шу таъмойил мужассам.

Хусусан, ХДП фаоллари ва депутатлари барча фуқаролар учун пенсия ҳамда ижтимоий нафақалар инсоннинг ҳаётий эҳтиёжларини қондиришга етарили бўлиши керак, деб ҳисоблайди. Чунки бугунги кунда аҳоли ўртасида пенсия таъминотига доир мавзум бир эътиrozлар, мурожаатлар бўлётганин сир эмас. Кучли асосага эга таклифлар пенсия ва нафақа тизимини доимий тақомиллаштириб боришини тақозо қиласди. Мақсад шуки, пенсионерларнинг ҳаёт даражаси янада яхшиласин ва уларнинг ижтимоий фаоллиги ошсин, ҳеч бир инсон минимал шароит учун қорасиз колмасин.

Зокиржон ЗОҲИДОВ, Ўзбекистон ХДП Фарғона вилоят кенгаси раиси:

- Иқтисодиётни эркинлаштириш босқичида ўзбекистонда фаол ижтимоий сиёсатни амалга ошириш янгича амалий ва самарали шаклларни кўллашни тақозо этади.

Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида пенсионерлар, ногиронлиги бор фуқаролар, ёлғиз кексалар, аҳолининг бошқа эҳтиёжманд тоифаларининг тўлақонлини ҳаёт кеичиришларни таъминлаш учун уларни ижтимоий кўллаб-қувватлашни изчил ривожлантириш назарда тутилган.

Бугунги кунда давлат томонидан кафолатланган пенсия таъминоти муйян бўшликлардан ҳам холи эмас. Ўзбекистон Allianz Pension Ranking 2023 пенсия рейтингига 75 мамлакат ичада 71-йуринни эгаллагани бунинг исботи бўлиб турибди.

Шунга кўра, яқинда Президент ҳузуридан Стратегик ислоҳотлар агентлиги мамлакатнинг пенсия таъминоти тизимини яхшилашга нималар тўқсинглик қилаётганини ўрганиб чиқди.

Келтирилишича, **Ўзбекистонда пенсия таъминоти ҳамрови юқори норасмий бандлик туфайли атиғи 38 фоизини ташкил этади**. Бошқа давлатларга нисбатан пенсия бадаллари юқори даражада - 12-25 фоиз. Бироқ тўловларнинг ялпи коэффициенти ўртача - 55 фоиз. Ушбу кўрсактик ишчининг ўртача иш ҳакига нисбатан олинган ўртача пенсиянинг кўрсатади. Бу номувофиқлик фуқаро пенсия бадалларидан кўп маблаг олмаётгани ва пенсиялар нисбатан паст эканини англатади.

Мамлакатимизда пенсия тизими мажбурий бадаллар бўйича белгиланган тўлов тизимидан иборат ва у борган сари давлат бюджетидан кўпроқ молиялаштирилмоқда. **Сўнгги ўн йилда Пенсия жамғармаси даромадлари 3,4 бараварга ошган бўлса, ҳаражатлари 5 бараварга ортган**. 2020 йилдан пенсия тўловларини молиялаштириш учун давлат бюджетидан доимий равиша трансферт ажратилияти.

Ўзбекистонда касбий пенсия режалари мавжуд эмаслиги, фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобвараклари учун бадал ставкаси пастлиги (ойлик иш ҳақининг 0,1 фоизи), фуқаролар ўз жамғармаларини ихтиёрий равища бошқа молиявий инструментларга ёки банк омонатларига йўналтириш ҳуқуқига эга эмаслиги ҳам эътибор қартиш керак бўлган масалаларидан саналади.

Шундан келиб чиқкан холда, **Ҳалқ демократик партияси фуқароларга шахсий**

жамғариб бориладиган пенсия маблағларини бошқариш, жумладан, уларни доимий равиша онлайн равиша кузатиши, банкка депозитга қўйиш орқали кўпайтириб бориши имкониятини бериш таклифини илгари сурмоқда.

Ҳозирда амалда бўлган Ҳалқ банкидаги мажбурий пенсия жамғарма ҳисобвараклари тизимини ихтиёрий, мослашувчан ва бошқа банклар учун очиқ шаклга ўтказилиши тизимни замонавийлаштиради, бўшликларни бартараф этади. Фуқароларнинг устувор иқтисодий-ижтимоий ҳуқуқлари ҳимояси куайшига муҳим асос яратади.

Бахтиёр ТОШЕВ, Ўзбекистон ХДП Навоий вилоят кенгаси раиси:

- Бугунги кунда дунёдаги барча риҷоҳланган ва риҷоҳланётган давлатлар пенсия тизими олдида бир асосий муаммо туриди. Бу пенсионерлар улушининг тобора ортиб бораётганидир. Бундай шароитда баъзи давлатлар пенсия фондларини ҳусуслаштириш, баъзилари эса пенсия ёшини оширишга жиддий киришган.

Юртимизда аҳолининг демографик ҳусусиятларини ҳисобга олиб, қолаверса, инсон парварслик, миллий қадриятларимизга ўйнгуб олган ижтимоий адолат таъмойиллари асосида пенсия таъминотини тақомиллаштириш чора-тадбирлари босқичма-босқич амалга оширилаётганини қайд этиб ўтиш керак.

Биз пенсия таъминотини тақомиллаштириш учун ҳалқчил ғояларни тақлиф қиласди. Инчунун, узок йиллар олдин собиқ жамғармаларни ҳўжалиги ва ширкат ҳўжалигига меҳнат фоалиятини юритган фуқароларнинг меҳнат фоалиятини давларини **тўлиқ йил сифатида инобатга олиш**, аёлларга пенсия тайинлаш зарур бўлган иш стажига болалари З ёшга тўлгунча уни парваришиш таътилларида бўлиш вақтини тўлиқ қўшиб ҳисоблаш,

туғма ногиронларни, ўзгалар парваришига мухтоҷ бўлган 80 ёшга тўлган қарияларга қараб келаётган кишилар учун ёшга доир пенсия таянч микдорини олишга бўлган чекловни бекор қилиш мақсадга мувофиқидир.

Бундай ўзгаришлар ижтимоий ҳимоятлаб инсонларга жуда катта мадд бўлиб, жамиятда ижтимоий адолат ва бирдамлики мустаҳкамлашга хизмат килади. Ҳалқимиз қадрлайдиган турмуш анъаналари қонунларимизда ҳам акс этиши жуда тўғри бўлади.

Нуриддин ХОЛМАТОВ, Ўзбекистон ХДП Жиззах вилоят кенгаси раиси:

- Кексалар сони бўйича дунёда етакчилик қилаётган Япония (аҳолисининг қарийб 30 фоизини пенсионерлар ташкил этади)нинг муваффақиятли пенсия сиёсати бир қанча омилларга боғликларини кўрамиз.

Одатда японияликлар 65 ёшда нафақага чиқадилар, лекин улар хоҳласа, 60 ёшда ҳам буни амалга оширишлари мумкин, факат бунда пенсия тўлово микдори 24 фоизга камади. Агар фуқаро 70 ёшга тўлгунга қадар нафақага чиқмай, ишлашни давом этирса, у оладиган пенсия, аксинча, чорак микдорга оширилди.

Японияда пенсия тизими уч қисмдан ибортат:

- якка тартибдаги тадбиркорлар ва ходимларнинг пенсия сиғуртаси тизимида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлмаган шахслар учун Милий пенсия жамғармаси;
- компания ходимларининг меҳнат пенсия сиғуртаси тизими;
- бошқа турдаги пенсияларни ололмайдиган айрим касблар ва ишлаб чиқаришлар учун ўзаро ёрдам пенсияси.

Демокри бўлганим, мамлакатимизда пенсия тизими тақомиллаштиришда жаҳоннинг илфор тажрибаларидан келиб чиқиб, аниқ рақам ва хуносалар асосида пухта ёндашиш лозим.

Жойларда кўтарилаётган ташаббуслардан яна бири - эр ёки хотини вафот этганида ва вафот этган шахс кўпроқ пенсия олган тақирида, ушбу пенсияни унинг ҳаёт бўлган турмуш ўтогига ўтказиб бериси (пенсияни алмаштириш) тартиби жорий этилишидир. Бу тартиб амалда унда-мунда ишляяти, энди унинг тартибини қонунчиликда аниқ белгил қўйсан, инсонгарчиликка ҳам жуда тўғри келади, деб ўйлаймиз.

Шунингдек, **пенсияга чиқиб, камиде беш йил ишлаб, даромад солиги ва ижтимоий солиқин тўлған пенсионерлар учун муқаддам тайинланган пенсияни қайта ҳисоблаш, оширилган микдорда тайинлаш имкониятини бериш ҳар то-момлама адолатли ва тўғри бўлади**.

Муҳими, ҳозирда амалда бўлган пенсия ёшини ўзгаришмасдан сақлаб қолиш, шунга қараб янгиликлар йўлидан бориш, бизнингча, ҳар тарафлама мақбул ечимдир.

Кексаларга меҳр-мурувватли бўлиш ҳалқимизнинг қон-қонига сингиб кетган фазилатлардан саналади. Чин инсонийлик белгиси бўлган бу қадриятлар ижтимоий сиёсатда, пенсия тизимида тўлиқ акс этиши жуда муҳим.

Фарида МАҲКАМОВА,
“Ўзбекистон овози” шархловчиси.

НОГИРОНЛИКНИ белгилашда КОРРУПЦИЯГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАЙДИ

Хабарингиз бор, жорий йилнинг 1 октябриндан эътиборан ногиронликини белгилаш туманларо ва туман (шаҳар) тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан амалга оширилади. Фуқароларни ТИЭК кўригига йўллаш учун лозим бўлган амалдаги даволаниш муддатлари бўйича талаб бекор қилинади ҳамда ҳар бир қасалликнинг кечиши ва туридан келиб чиқиб, алоҳида белгиланади.

18 ёшдан катталарга ногиронликини белгилашда ногиронликининг муддати, сабаби, тиббий реабилитация тадбирлари, шунингдек, протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситаларига муҳтожлигига оид маълумотлар “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизимида шакллантирилди.

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигида “Ногиронликни белгилашинг самарали механизмлари ҳамда тиббий-ижтимоий экспертиза хизмати тизимини такомиллаштириш” мавзууда ўтказилган семинарда шулер хусусида сўз борди.

Маълумотларга кўра, жорий йилнинг 1 май ҳолатига 115 минг 82 нафар шахс тиббий-ижтимоий эксперт комиссияларидан бирламиш ва қайта кўриларди ўтказилди, ногиронлик белгиланган бўлса, шундан 37 минг 30 нафарига биринчи маротаба ногиронлик тайинланган.

2025 йил 1 апрелдан ТИЭКнинг вактинча меҳнатга лаёкатсизлик ва рақасининг муддатини узайтириш ҳамда маҳус жиҳозланган транспорт воситасини бошқариш лаёканини белгилашга оид функциялари давлат тиббийт муассасаларига ўтказилди. 2025 йил 1 сентябрдан туманларро ва туман (шаҳар) ТИЭК томонидан фақат тиббий хужжатларга асосан ногиронликни белгilaш тартиби бекор қилиниб, ногиронликини шахс соғлигининг ҳолати ва функционалликни баҳолаш натижаларидан келиб чиқиб электрон тарзда белгilaш тартиби ўйланаётган.

Яна шуни қайд этиш лозимки,

ногиронлиги бўлган шахсларни тиббий-ижтимоий эксперт комиссияларида ҳисобга олиш ва кўрикдан ўтказиш жараёнлари “Тиббий-ижтимоий экспертиза” электрон ахборот тизимидаги оширилиши таъминланмоқда ҳамда ТИЭК фаолияти ракамлаштирилоқда.

Янги тизим мавжуд тўсикларни анилаш ва ногиронлар учун мақсади индивидуал реабилитация дастурини шакллантириш имконини беради. Ногиронликни белгilaшда шаффофликнинг таъминланиши ногиронлиги бўлган аҳоли сонини камайтиришга, бу орқали боқимандаликнинг олдини олишга ҳисса кўшиши муқаррар.

– Барча соҳа учун шаффофлик зарур, – дейди семинарда соглиқни сақлаш вазiri Асилбек Худаяров.

– Бўғунга қадар ногиронликни белgilaш ва тиббий-ижтимоий ёрдам кўrsatish борасида коррупцион ҳолатлар кузатилгани сир эмас. Бундан кейин ногиронликни белgilaш билан чекларни қолмаймиз. Ногиронликка талабгор шахснинг функционаллиги ҳам баҳоланади. Аслида коррупцияга қарши курашида масъул ташкилотлар мавжуд. Аммо Соглиқни сақлаш

вазирлиги ҳам “фильтр” вазифасини ўтайди. Айнан ногиронликни белgilaшда вазирлик ва Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги ҳамкорликда иш олиб бориши кучларнинг бирлашиши ҳисобланади. Агар тиббietda ногиронликни белgilaшда адолатсизликка йўл қўйилса, коррупцион ҳолатлар содир этилса, чора муқаррар бўлади. Бу ҳолат форс-мажор тарзда қайta кўрилади. Алоҳида таъқидлашм мумкинки, ногиронликни белgilaш факат комиссия аъзоларининг ўзига боғлик бўлмайди.

– Мақсадимиз адолатли тизимни жорий этиштир, – дейди Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директори Мансурбек Оллоёров. – Йил давомида 515 минг кишининг мурожаатларини манзилли ва самарали ҳал килишини олдимизга асосий вазифа қилиб қўйганимиз. Адолатли тизимни жорий этиш учун ракамлаштиришга катта аҳамият қаратамиз. Шубҳа йўқки, инсон омилисиз ногиронликни белgilaш мазкур соҳани халқaro стандартлар даражасига олиб чиқади.

**Тоштемир Худойқулов,
“Ўзбекистон овози” мухбири.**

— Мақсадимиз адолатли тизимни жорий этиштир, – дейди Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директори Мансурбек Оллоёров. – Йил давомида 515 минг кишининг мурожаатларини манзилли ва самарали ҳал килишини олдимизга асосий вазифа қилиб қўйганимиз. Адолатли тизимни жорий этиш учун ракамлаштиришга катта аҳамият қаратамиз. Шубҳа йўқки, инсон омилисиз ногиронликни белgilaш мазкур соҳани халқaro стандартлар даражасига олиб чиқади.

— Мақсадимиз адолатли тизимни жорий этиштир, – дейди Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директори Мансурбек Оллоёров. – Йил давомида 515 минг кишининг мурожаатларини манзилли ва самарали ҳал килишини олдимизга асосий вазифа қилиб қўйганимиз. Адолатли тизимни жорий этиш учун ракамлаштиришга катта аҳамият қаратамиз. Шубҳа йўқки, инсон омилисиз ногиронликни белgilaш мазкур соҳани халқaro стандартлар даражасига олиб чиқади.

HAMKORIMIZ

Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар, саноат ва савдо вазири Лазиз Құдратов “Abu Dhabi Sustainable Water Solutions” (SWS) компанияси вакиллари ва “Ўзсуваъминот” АЖ масъуллари иштирокида Тошкент вилояти Кўйи Чирчик туманида янги замонавий оқова сувларни тозалаш иншооти қурилиши лойиҳаси бўйича битимни имзолади.

1 МИЛЛИОН М³ ОҚОВА СУВ ТОЗАЛАЙДИГАН ИНШООТ

Лойиҳа доирасида Тошкент вилоятининг Кўйичирчик тумани «Сурум» маҳалласи ҳудудида суткасига 1 миллион м³ оқова сув тозалаш қувватига (кейинчалик 1,5 млн м³) эга бўлган замонавий оқова сув тозалаш иншооти ва 42 километри оқова сув коллекторларини куриш ишлари кўзда тутилган.

Лойиҳа “Abu Dhabi Sustainable Water Solutions” ва унинг технологик ҳамкорлари сифатида танланган SUEZ (Франция) ва Marubeni (Япония) компаниялари консорциуми томонидан амалга оширилди.

Шунингдек, оқова сувларни тозалаш билан боғлиқ жаравёнларни самарали мониторинг қилиш ва бошқариши таъминлайдиган “SCADA” ва “GIS” тизимлари жорий этилади.

SURUM OQAVA SUV TOZALASH INSHOOTINI
QRISH BO'YICHA QO'SHMA KELISHUV BITIMINI IMZOLASH
SIGNING OF A JOINT DEVELOPMENT AGREEMENT
TO DEVELOP THE SURUM WASTEWATER TREATMENT PLANT

Лойиҳанинг афзаллиги шундаки, замонавий технологияларни жорий қилиш натижасида 10 миллион кВтдан кўпроқ электр энергия тежалади.

Таъқидлаш жоизки, лойиҳанинг амалга оширилиши натижасида 1,5 миллионга яқин аҳолининг оқова сув хизмати яхшиланади ва 500 мингдан ортиқ аҳоли оқова сув хизмати билан таъминланади.

— Мазкур лойиҳани муддатида амалга ошириш ҳамкорликнинг самарали ва узок йиллар давом этишини таъминлаш билан бирга, келгусида ҳам мамлакатимизда ичимлик ва оқова тизимини ривожлантириш бўйича иккимонада ошириш мақсад қилинган, – дейди “Ўзсуваъминот” АЖ бошқаруви раиси в.б. Ахмад Суванкулов.

Тоштемир МУРОД.

JARAYON

Ўзбекистонда 2028 йилга қадар ГЭСлар қуввати қарийб икки ярим бараварга ошади

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 12 июнда “Гидроэнергетика соҳасини ислоҳ қилиш чора-тадбирларини жадаллаштириш тўғрисида”ги қарорига кўра, 2028 йил якунига қадар гидроэлектр станциялари умумий қувватини қарийб икки ярим бараварга ошириш, йиллик экологик тоза электр энергия ишлаб чиқариш ҳажмини 15,7 миллиард кВт соатга етказиш режалаштирилган. Ушбу мақсадга қаратилган лойиҳалар учун 6,5 миллиард доллар инвестиция жалб қилинади.

Энергияга талаб юқори бўлган вақтда, яъни, эртабад ва кечки пайтлари катта ҳажмдаги электр энергиясини ишлаб чиқариб, истеъмолчиларга етказади ва тунги вақтда электр энергия ишлаб чиқариш учун сарфланган сувни насос агрегатлари ёрдами юқори сув ҳавzasига кўтариб беради.

— ГЭС курилиши учун зарур асосан импорт қилинади, – дейдаги Ф. Нуруллаев. – 2025 йилда минтақамида ягона бўлган гидроагрегатлар ишлаб чиқариш заводи қурилиб, ишга туширилиши эса бу йўналишида импорт ҳажмини қисқартириб, сезиларли даражада валюта тежаш имконияти вужудга келиб, 375 минг хонадон электр

хонадонишига таъсилотни тозалашади. Соҳада ҳалқаро ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш гидроэнергетикани янада ривожлантиришнинг асосий омиллардан бири. Бу борада юқори таъқидага эга бўлган Хитойдан эллиқка якни юқори малакали конструкторлар, мұхандис ва технологолар жалб қилинади ва маҳаллий мутахассисларнинг бевосита ишлаб чиқариш жараёнидан малакаси оширилади. Биринчи босқичда “Ўзбекидроэнерго” АЖ ходимлари Хитой давлатида ўқиб, тажриба ортириб келади.

Мана шундай истиқболли лойиҳаларнинг амалга оширилиши юртимизда юз минглаб хонадонларни нурафшон этади, кенг аҳоли қатламларининг маший эҳтиёжларини қондиради, кўплаб бизнес ва тадбиркорлик субъектларининг равнак топишига хизмат қилади.

**Тоштемир Худойқулов,
“Ўзбекистон овози” мухбири.**

JINOYAT VA JAZO

Секундантлик

“баҳоси”

2000 АҚШ

доллар

Умр оқар дарё, дейишади. Вақт кутиб турмайди. Йиллар бир-бирини қувлаб ўтаверади. Ҳаш-паш дегунча одам боласи улгаяди. Бир касбни тутиб, ҳаёт кечиради.

Аммо Матназар.Х. ҳеч жойда ишламаган. У муқаддама фириғарлар во башоҳ жиноятни содир этганилиги учун уч марта сўзланган. Яқинда у яна “эски касби” ортидан тўртингич марта қонуний жазога тортилди.

— Тошкент Молия институти талабасиман, — деди судда жаралнувчи Олим.Б.—Ўқиши билан бирга Яккасарой туманида жойлашган меҳмонхонанинг қабул бўлимида ҳам ишлардим. Ўтган йил август ойининг бошларида ёнимиздаги меҳмонхонада ишловчи танишим кўнгирор қилиб, уларнинг меҳмонхонасига Матназар.Х. исмли йигит келганлигини, у фуқароларни Америкага олиб бориши мумкинлиги ҳақида айтди. Ўша вақтлари мен ҳам Америкага бориш истагида эдим. Уларнинг олдига бордим. У ерда Матназар билан кўришдим. Ўзаро гап-сўзда Матназар менга ўзи спорти эканлигини, навбатдаги чемпионат Америка давлатида бўлишини, шу сабабли 4 нафар фуқарони ўзига ёрдамчи (секундант) қилиб олиб кетмокчилигини айтди. Шунда мен ўндан қаҷон кетишимизни, хизмат ҳаракатларни қанча бўлишини сўрадим. Матназар менга виза олиб беришининг ўзи 10.000 АҚШ доллари бўлишини, қолган ҳаракатлар эса ўзининг ёнидан бўлишини айтди. Тахминан 15-20 кундан кейин Америкага кетамиз, деди. Лекин виза қаҷон тайёр бўлишини билмаслигини, шу сабабли бошлангич тўлов учун 2000 АҚШ доллари боришим кераклигини айтди. Матназарнинг гапига ишониб, айтилган пулни бердим. У мени бугун-эрта, деб икки ой алдаб юрди. Кейин эса телефонимга умуман жавоб бермай қўйди. Ҳатто Матназарни топа олмай қоладим. Шундан сўнг ички ишлар органларига ариза билан мурожаат қўйдим. Матназардан 2000 АҚШ доллар ундириб боришингизни сўрайман. Унга қандай жазо тайинлади.

Суд Матназар.Х.га узил-кесил 5 йил 8 ойга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинлади.

**Алишер ЖАЛИЛОВ,
Жиноят ишлари бўйича
Яккасарой туман судининг раиси.**

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон ХДП Ахборот хизмати раҳбари:

— 73 кун — бу юртимиз ҳаётидаги яна бир мұхим сиёсий жараён сифатида тарихга муҳрланадиган санағача қолган муддат. Яни, Қонунчилик палатаси ва маҳаллий кенгашлар депутатлар сайлови бўлиб ўтадиган кун. Мазкур санага тайёгарлик бошлаб юборилгани ва Марказий сайлов комиссияси сайлов кампаниясининг бошланганинг эълон қилганига ҳам 20 кунга яқин вақт ўтди. Бу пайт давомида Ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси турли тадбирларни ўшиқлик ва фаоллик билан амалга ошироқда. Ана шулардан бири имзо тўплаш жараёнидир.

Мазкур жараён партиянинг 10 мингдан ортиқ бошлангич ташкилотларида, фуқароларнинг иш, хизмат, ўқиш, яшаш жойида, ташвиқот юритиш ва имзо тўплаш қонун билан тақиқланмаган бошқа жойларда ўшиқлик билан ташкил этиляпти.

Олим РАВШАНОВ,
Ўзбекистон ХДП Қашқадарё вилоят кенгаши раҳиси:

Сайлов кодексига кўра, сиёсий партия ўзининг сайлова иштирок этишига ижозат бериш тўғрисида қарор қабул килинганидан кейнгина сайловчиларнинг имзосини тўплашга ҳақи. Бу санага қадар тўпландиган имзолар хисоба олинмайди. Шундан келиб чиқиб, Марказий сайлов комиссияси партиянинг сайловдаги иштирокига рухсат берган ва имзо варажаларини топширган санадан бошлаб, имзо йигишга киришдик. Сайловда қатнашиб учун зарур бўйган имзоларни тўплашга эса бизга 15 кун вақт берилади.

Бир нарсани айтиш керакки, бу йил анча қулай бўлди. Чунки одамлар чиндан ҳам бефарқ эмас, саволларни ўтишпти. Уларнинг саволларига имкон қадар тўлиқ жавоб беришга, қизиқишиларини янада оширишга ҳаракат киляпмиз.

Юртдошларимизнинг фаоллиги ошганининг мұхим сабабларидан яна бири қонунчиликдаги ўзғарishлар, деб ўйлайман. Гап шундаки, сайловчилар битта ёки бир нечта сиёсий партияни кўллаб-куватлаб имзо кўйишга ҳақи экани белгиланган. Бу эса ахолининг турли партиялар ташаббус сағояларини билишига, ўзлари учун қизик бўйган масалаларни ўрганишига турки бўлмоқда.

Акмал УМАРАЛИЕВ,
Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят кенгаши раҳиси:

Ахолининг барча қатламлари вакиллари ўз ихтиёри билан, кўтаринки қайфиятда партиянинг сайловда иштирок этишига хайрихолик билдиримоқда.

Партияниң фаоллари, бошлангич партия ташкилотлари, депутатлари, партияниң “Аёллар қаноти” ва “Ёшлар қаноти”, бизга хайрихо бўйган кўнгиллилар ҳамжиҳатлиқда имзо тўплашди. Бу саъй-ҳаракатлар боис вилоятимизда имзо йигиш жараёнлари анча жадал кечди.

Этиборлиси, авваллари асосан ёши катта инсонлардан имзо олган бўлсак, бу йил ёшлар анча фаол. Улар бизга кутилмаган саволлар ҳам беряпти. Йигит-қизларнинг сиёсий билими ошганини кўриб, хурсанд бўялпмиз.

ИМЗО — ИШОНЧ ДЕМАК

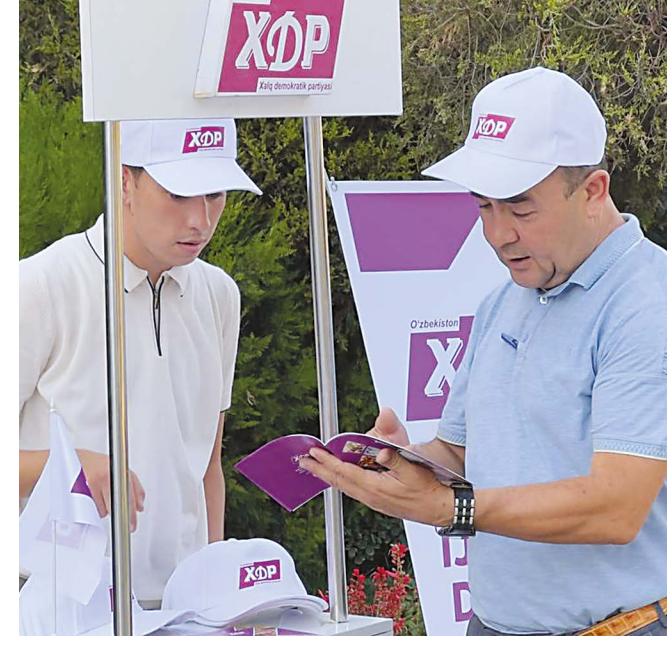
Илҳом ОТАБОЕВ,

Ўзбекистон ХДП Наманган вилоят кенгаши раҳиси:

— Партияниң фаоллари аҳоли гавжум жойлар, савдо ва хизмат кўрсатиш шоҳобалари, шифохона, таълим мусассалари, истироҳат боғларида сайловчилар имзосини тўплаш жараёнини қизгин олиб борди. Хусусан, Наманганда ҳам партия мақсадларига хайрихо, юртимиздаги сиёсий жараёнларга ўзини дахлдор билан юртдошларимизнинг имзолари олиняпти.

Этиборли жиҳати шундаки, имзо тўплаш давомида тури қатлам вакилларини учратяпмиз. Улар орасида ёшлар, хотин-қизлар, тури соҳа вакилларининг борлиги ва жамиятда ижтимоий тенглик тарафдори эканини билдириб, ўз истаги билан имзо қўйиши эса бизга катта масъулият юклайди.

Аҳамиятлиси, юртдошларимиз ўз хошиш-иродаси, истакларини эмин-эркин ифода этишяпти. Бажара олмаган ишларимизнинг сабаби билан қизикиб, танқид килувчилар ҳам бўялпти. Бу табиий жараён, бизни изчил ишлашга ундейди.

Умидбек ПОЛВОНОВ

(Хоразм вилояти):

— Ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси ижтимоий ҳимояни кучайтириш, тенглик ва адолат ҳукм сурған жамиятда аҳолига фаровон ҳаёт улашиш билан боғлиқ ташаббусларни илгари суради. Шунинг учун мазкур партиянинг гояларини ҳамиша қўллаб кувватлаганман ва турли тадбирларида қатнашиб келяпман. Бу йил ҳам партияни ёклаб имзоимни бердим.

Ҳамма ўз сиёсий қарашига эга бўлиши кепрак. Ана шундай жамиятда ривожланиш бўлади. Айниқса, сайловларда бу яхшироқ кўзга ташланади. Шунинг учун ҳамма сайловда фаол иштирок этишини истардим.

Имомқул БЕРДИЕВ,

мехнат фахрийси (Жиззах вилояти):

— Ўз иродам билан имзоимни Ҳалқ демократик партиясини қўллаб-куватлаб қўйдим. Унинг гоялари менга жуда маъқул. Инсонларнинг ижтимоий ҳимоя қилиниши учун ўз гояларини амалиётга жорий этиб келмоқда. Айниқса, биз каби нуронийларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган ташаббуслари қалбимга яқин.

Мастура ХУРРАМОВА

(Сурхондарё вилояти):

— Тўғриси, авваллари сиёсий партиялар фаолиятига у қадар қизиқмас эдим. Ҳозир ўзгардим. Инсон ўз шахсий фикрига, танловига эга бўлиши керак, деб хисоблайман. Шунинг учун бу йилги жараёнларни кузатиб боряпман. Натижада сиёсий партияларнинг гояларини ўрганишга ҳаракат қилдим.

Уларнинг ҳар бири ўзига хос. ҲДПнинг ишсизларга, якка-ёлғиз фуқароларга ёрдам беришга оид ташаббуслари, жамиятда тенгликни таъминлаш билан боғлиқ принциплари менга ёқди. Мұхими, уларда ҳаётийлик бор, оддий одамларнинг турмуш тарзини янада яхшилашга қаратилган масалалар бор. Ҳамма учун бирдек маъқул келадиган таклифлари кўп. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Ҳалқ демократик партиясини қўллаб-куватлаб имзо қўйдим.

ЯНГИ ТАРИХ ЯРАТИЛДИ

Парижда бўлиб ўтган ёзги Олимпия ўйинлари Ўзбекистон учун мамлакат мустақил тараққиёти тарихидаги энг муваффақиятлиси бўлди.

Бу гали олимпиадада Ўзбекистондан жами 90 нафар спортчи иштирок этди. Мусобақа якунида 13 та медаль жамғарилди. Шулардан 8 таси олтин, 2 таси кумуш ва 3 таси бронза медаллари бўлди. Юртимиз медаллар ҳисобида 206 давлат орасида 13-урин, Марказий Осиё, МДХ, Ислом бирдамлиги ва Туркй давлатлар ташкилотига аъзо давлатлар орасида 1-урин, Осиё бўйича эса 4-уринни (Хитой, Япония ва Жанубий Кореядан кейин) эгаллади.

ҚУЙИДА ЎЗБЕКИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИННИГ ЁЗГИ ОЛИМПИАДАЛАРДА КЎРСАТГАН НАТИЖАСИ ВА УМУМЖАМОА РЕЙТИНГИДА ЭГАЛЛАГАН ЎРНИНИ ЭСЛАВ ЎТАМИЗ.

Атланта-1996: 1 кумуш, 1 бронза (жами 2 та) — 58-урин;
Сидней-2000: 1 олтин, 1 кумуш, 2 бронза (4 та) — 43-урин;
Афина-2004: 2 олтин, 1 кумуш, 2 бронза (5 та) — 34-урин;
Пекин-2008: 1 кумуш, 3 бронза (4 та) — 62-урин;
Лондон-2012: 3 бронза (3 та) — 75-урин;
Рио-2016: 4 олтин, 2 кумуш, 7 бронза (13 та) — 21-урин;
Токио-2020: 3 олтин, 2 бронза (5 та) — 32-урин;
Париж-2024: 8 олтин, 2 кумуш, 3 бронза (13 та) — 13-урин.

Париждаги тарихий натижалар

Олимпиада ўйинларида ўзбек спортчилари бир катор тарихий натижаларни қайд этишиди. Жумладан:

Бокс бўйича Ўзбекистон терма жамоаси медаллар ҳисобида биринчи ўрин билан дунёнинг энг кучлиси бўлди. Эркаклар жамоасидан 7 нафар боксчидан 5 нафари олтин медални кўлга киритди. Бу натижанинг тарихийлиги шундаки, бундан олдин 2004 йил Афинадаги ўйинларда Куба 5 та олтин олган. Лекин ўншандаги эркаклар 11 та вазнда кураш олиб борган. Демак, фоиз кўрсатгичлари билан ҳисобланса боксчиларимиз катта рекорд қайд этиши.

Таъкидлаш керакки, Диёра Келдиёрова Ўзбекистон тарихида дзюдо бўйича олтин медални кўлга киритган биринchi спортчи бўлди. Яна бир жиҳатин эслаб ўтиш лозим. Диёра амалдаги иккита Олимпия чемпионини мағлубиятга учратиб, голибиликни кўлга киритди. Бунгача дзюодчилар иккита кумуш (1996 йилда Армен Багдасаров ва 2008 йилда Абдулла Тангриев), шунингдек, 5 та бронзага (2008, 2012 ва 2016 йилларда Ришод Собиров, 2016 йилда Диёрбек Ўрзобеев ва 2020 йилда Давлат Бобонов) эга бўлишган.

Шунингдек, у ёзги Олимпия ўйинларида аёллар ўртасида Ўзбекистон олтин медални кўлга киритган биринchi спортчи ҳамдир. Бунгача ягона олтинни 1994 йилда қиши олимпиада ўйинларида эркин чанғичи Лина Черязова кўлга киритган эди.

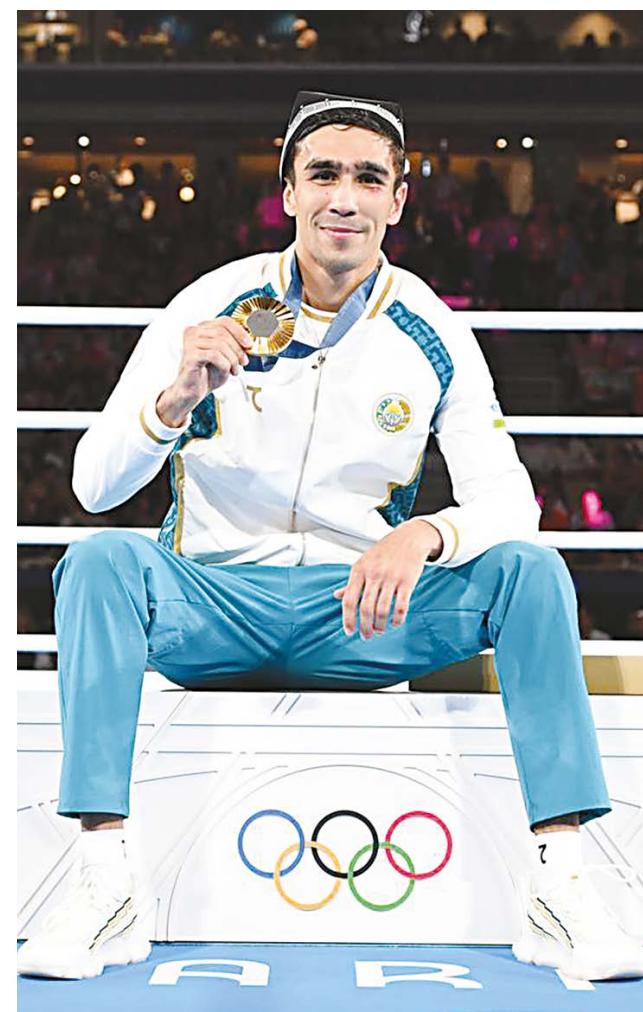
Токио-2020 олимпиадасида Улуғбек Рашитов олтин медални кўлга киритганди ва шу билан ўзбек спорти тарихида янги саҳифа очганди. Айнан у 19 ўшида ёзига Олимпия чемпиони унвонини беришага муваффақ бўлган биринчи ўзбек таэквондочиси ва Ўзбекистон тарихидаги энг ёш Олимпия чемпиони бўлган. Париждаги эса у боқсчилар Ҳасанбой Дўсиматов ва Баҳодир Жалолов билан бирга икки карра олимпиада чемпиони бўлди.

Баҳодир Жалолов ҳам оғир вазнда икки карра олимпиада чемпиони бўлган тарихидаги илк боқсчиги ҳисобланади.

Таэквондочи Светлана Осипова Ўзбекистон тарихидаги аёллар ўртасидаги ёзига Олимпия ўйинларида Пекин-2008да Екатерина Хилко (батут) ва Париж-2024да Диёра Келдиёровадан (дзюдо) кейин учинчи медални кўлга киритди. Осипова, шунингдек, таэквондо бўйича Ўзбекистоннинг биринчи олимпиада кумуш медалини кўлга киритган спортчи ҳисобланади.

Разамбек Жамалов Париждаги Олимпия ўйинларида олтин медални кўлга киритди ва бу Ўзбекистон учун эркин кураш бўйича сўнгги 20 йил ичida биринчи медаль бўлди.

Олимпиада ўйинлари якунларига кўра, АҚШ терма жамоаси 2024 йилги олимпиада ўйинларида медаллар жамғараси бўйича биринчиликни кўлга киритди. Америкаликлар ҳисобида 127 медаль (40 олтин, 44 кумуш, 43 бронза) бор. Хитойлик спортчилар 91 та медаль билан (40 олтин, 27 кумуш, 24 бронза) жадвалда иккичи ўринни, Япония эса учинчи ўринни (45 медаль: 20 олтин, 12 кумуш, 13 бронза) эгаллади.

Олимпиада совриндорлари:

ОЛТИН МЕДАЛЬ:

Диёра Келдиёрова (дзюдо, -52 кг);
Улуғбек Рашитов (таэквондо WT, -68 кг);
Разамбек Жамалов (эркин кураш, -74 кг);
Ҳасанбой Дўсиматов (бокс, -51 кг);
Абдумалик Халаков (бокс, -57 кг);
Асадхўжа Мўйдинхўяев (бокс, -71 кг);
Лазизбек Муллојонов (бокс, -80 кг);
Баҳодир Жалолов (бокс, +92 кг).

КУМУШ МЕДАЛЬ:

Ақбар Жўраев (огир атлетика, -102 кг);
Светлана Осипова (таэквондо WT, +67 кг).

БРОНЗА МЕДАЛЬ:

Музаффарбек Тўрабоев (дзюдо, -100 кг);
Алишер Юсупов (дзюдо, +100 кг);
Сўломжон Абдуллаев (эркин кураш, -57 кг).

MUASSIS:

O'zbekiston Ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOVATOV Muslihiddin MUHIDINOV
Ulug'bek VAFOYEV Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA Toshtemir XUDOVQULOV
Qalandar ABDURAHMONOV Guliston ANNAQILCHEVA

Bosh muharrir: To'iqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўйими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasiда chop etildi.

Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yhatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV
Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 837. 3311 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'ZA yakuni —
Topshirilgan vaqt —

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxa

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.